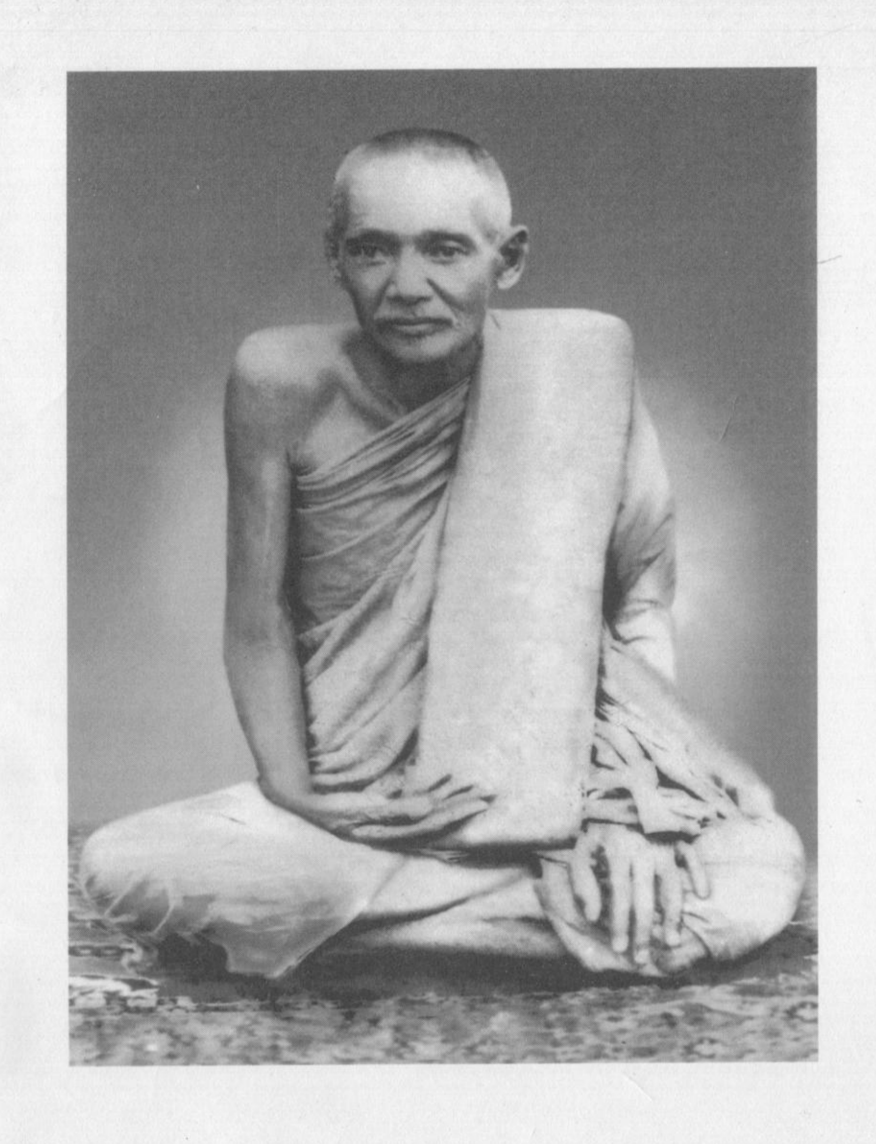

หลวงพ่อขัน

วัดนกกระจาบ จ. อยุธยา

หลวงพ่อ พระอุปัชฌาย์ (ขัน อินฺทปญฺโญ)
วัดนกกระจาบ

ประวัติวัดนกกระจาบ

คุณครูเลื่อน ทิพย์ประไพ ให้คำสัมภาษณ์
พ.อ.อ. สุนทร เกิดแจ้ง บันทึกเรียบเรียง

วัดนกกระจาบ ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตำบลวัดยม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ห่างจากจังหวัดโดยทางรถยนต์ประมาณ 10 กม. ในเขตจำนวนเนื้อที่ประมาณ 40 ไร่เศษ (จะทำการสอบรังวัดเขตใหม่เพราะมีการตัดถนน ขุดคลองส่งน้ำชลประทานด้านหลังวัด) เป็นวัดที่ตั้งขึ้นในพระบวรพุทธศาสนาชนิด พัทธสีมา

สถานะเดิม

วัดนกกระจาบ เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างมานานวัดหนึ่งในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (คุณครูเลื่อน ทิพย์ประไพ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบประวัติมาจากคุณยายขลิบ) เดิมมีกุฏิสงฆ์ 2 คณะ ไม่ทราบท่านผู้ใดเป็นผู้สร้าง ส่วนโบสถ์นั้น หลวงพรหมบ้านอยู่ในคลองบางหลวง กรุงเทพมหานครฯ ขึ้นมาสร้างไว้ คุณยายยังได้ช่วยกระทุ้งรากฐานโบสถ์ด้วย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2461 หลวงฤทธิ์รงค์รอน (เจ๊ก แสงมณี) ผู้เป็นหลาน มาสร้างศาลาท่าน้ำหน้าโบสถ์ ยังเห็นปรากฏกันอยู่ทุกวันนี้ และยังได้มาทอดกฐินอุทิศเงินช่วยในการก่อสร้างอีกด้วย ก็พอจะเห็นภูมิฐานเดิมของวัดนกกระจาบ เดิมโบสถ์อยู่ทางทิศใต้ วิหารเรียงไปทางทิศเหนือ ศาลาการเปรียญเรียงขึ้นไปทางเหนือต่อไปอีก และห่างระยะเว้น

ประมาณ 20 วาเศษ มีกุฏิ 2 หลัง 2 แถว มีหอฉันอยู่กลาง เป็นระเบียบสวยงามดี ต่อมามีการชำรุด ทรุดโทรม หลวงพ่อได้ย้ายกุฏิ และสร้างศาลาการเปรียญมาทางใต้ ใกล้โบสถ์ และต่อมาศาลาการเปรียญได้ทำการรื้อ และสร้างใหม่ตรงพื้นที่ด้านหลังศาลาเดิม เมื่อ พ.ศ. 2515 ดังปรากฏในปัจจุบันนี้

เป็นเจ้าอาวาส

ตอนสมัยที่หลวงพ่อขัน มีพรรษาได้ 9 พรรษา ย้ายจากวัดวงค์ฆ้อง ตำบลท่าวาสุกรี พระนครศรีอยุธยา มาอยู่วัดนกกระจาบนี้ในขณะที่ท่านมหาทิม เปรียญ 3 ประโยค เป็นเจ้าอาวาส แต่สติของท่านวิปลาส จึงให้หลวงพ่อขันรักษาการดูแลแทน อยู่ประมาณ 3 พรรษา ท่านมหาทิมก็ถึงแก่มรณภาพ หลวงพ่อได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาส และเป็นพระอุปัชฌาย์ในเวลาต่อมา

ประวัติหลวงพ่อขัน อินฺทปญฺโญ

หลวงพ่อ เกิด ณ ตำบลบ้านสพานไทย (เหนือวัดไผ่ล้อม) อำเภอบางบาล พระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อ นายชื่น มารดาชื่อ นางส่าน มีพี่น้องรวม 4 คน คือ

1. หลวงพ่อขัน อินฺทปัญโญ
2. นายเขียน คงสุขขี
3. นายเล็ก คงสุขขี
4. นางจับ

หลวงพ่อ ท่านเกิดในตระกูลชาวนา เมื่ออายุครบบวช ก็ได้อุปสมบท และได้ไปศึกษาต่อที่วัดวงค์ฆ้อง ตำบลท่าวาสุกรี พระนครศรีอยุธยา จำพรรษาอยู่ ณ วัดวงค์ฆ้อง

หลวงพ่อ เกิดเมื่อวันที่ พ.ศ. 2415

ตรงกับวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 8 ปีวอก เวลา 17.15 น.

มรณภาพเมื่อวันพุธที่ พ.ศ. 2486

ตรงกับวันแรม 12 ค่ำ เดือน 4 ปีมะเมีย เวลา 11.30 น.

รวมศิริอายุ 71 ปี

รวม พรรษา 51 พรรษา (ตั้งแต่อุปสมบทเป็นพระภิกษุ)

ทำเนียบเจ้าอาวาส

พระมหาทิม	พ.ศ. 2443
หลวงพ่อพระอุปัชฌาย์ขัน อินฺทปญฺโญ	พ.ศ. 2444 – 2486
พระอาจารย์ทรัพย์	พ.ศ. 2486
พระอาจารย์ประยูร	
พระอาจารย์แสวง เตชปญฺโญ	พ.ศ. 2519 - 2534
พระอาจารย์ประเสริฐ เขมจาโร	พ.ศ. 2535 – 2536
พระอาจารย์สิทธิพล สิริธโร	พ.ศ. 2537 – 2543
พระสมุห์ปรัชญา จิรธมฺโม	พ.ศ. 2544 – ปัจจุบัน

เรียนวิทยาคมกับพระอาจารย์

หลวงพ่ออ่ำ วัดวงค์ฆ้องซึ่งเป็นพระกรรมวาจาจารย์ เป็นพระอาจารย์ท่านต่อมาเมื่อหลวงพ่อ ย้ายกุฏิ และศาลามาอยู่

แถบใต้ ท่านจึงพาพระ 4 รูป ทายก 2 คน รวมทั้งคุณครูเลื่อนฯ ขึ้นไปซื้อเสาศาลาการเปรียญ เอาเรือใหญ่เป็นพาหนะ ไปจนถึงจังหวัดชัยนาท ในคลองวัดสิงห์หลังวัดมะขามเฒ่า ได้พบกับพระคณาจารย์หลายท่าน คือ หลวงพ่อสุก วัดมะขามเฒ่า อาจารย์อ่อง วัดป่า และหลวงพ่อปานวัดดงเศรษฐี ล้วนแล้วแต่เป็นอาจารย์ที่เรืองวิทยาคมสูงทั้งนั้น หลวงพ่อได้ไปขอเรียนทั้ง 3 ท่าน สิ้นเวลา 2 เดือนครึ่ง

.....เรียนเลขยันต์-ของขลัง กับหลวงพ่อสุก วัดมะขามเฒ่า

.....เรียนเวชศาสตร์ น้ำมัน-น้ำมนต์ น้ำมันประสานกระดูกจาก พระอาจารย์อ่อง วัดป่า

.....เรียนเครื่องราง-ของขลัง พระเหรียญ ตระกรุดลูกอมกับหลวงพ่อปาน วัดดงเศรษฐี

การปฏิบัติกัมมัฏฐาน

หลวงพ่อได้ปฏิบัติกัมมัฏฐาน โดยการถางทางเดินจงกลมในป่าช้าที่ฝังศพไว้มากมาย กว้างประมาณ 1 วา ยาว 10 วา มีเสาตะเกียงเป็นระยะๆ ป่ารกชัฏ หลังวัดน่ากลัวมาก เวลาดึกสงัดท่านจะเข้าไป ถือตะเกียง 1 ใบ นำไปตั้งไว้ที่เสา เดินองค์เดียวอย่างนี้เสมอๆ กลับจวนเวลาใกล้รุ่งสว่าง หลวงพ่อบำเพ็ญเพียรหนักไปทางพรหมบริหารธรรม ช่วยเหลือคนยากจนอดอาหาร หรือป่วยไข้ ด้วยความเมตตา เวลาเข้าพรรษา หลวงพ่อจะประชุม พระภิกษุ สามเณรเรียนกัมมัฏฐานในโบสถ์ บอกวิธีปฏิบัติแล้วนำไปทำสุดแต่ความเพียรของแต่ละบุคคล

หลวงพ่อจะเลือกสมาทาน ธุดงค์แบบ รุกขมูลกังคะ คือการอยู่โคนต้นไม้เป็นวัตร (ธุดงค์มี 13 ประการ) หลวงพ่อจะแบ่งพระภิกษุสามเณร ออกเป็นกลุ่มๆ ปฏิบัติ โดยหลวงพ่อจะเป็นองค์ประธานควบคุม และท่านจะสอบถาม-ตอบปัญหาถึงความขัดแย้ง ในความคิดปฏิบัติธรรม พระภิกษุสามเณร เหล่านั้นยังสงสัยว่า หลวงพ่อท่านทราบได้อย่างไร หลวงพ่อเองมักจะปฏิบัติในเวลากลางคืน เมื่อหมดแขกผู้มาสนทนา

วิธีปฏิบัติกัมมัฏฐาน

ขอถือโอกาสถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติไว้ ณ โอกาสนี้ จากคุณครูเลื่อนฯ ซึ่งได้รับการสั่งสอนจากหลวงพ่อ หรือจะเรียกว่า วิธีปฏิบัติกัมมัฏฐาน ฉบับหลวงพ่อขันสั้นๆ เพื่อสาธุชนทั้งหลายจะพึงปฏิบัติได้ง่ายๆ ดังนี้

การปฏิบัติสุดแท้จะปฏิบัติ จะเป็นที่วัดหรือที่บ้านก็ได้ พระอาจารย์ต่างๆ มีแนวอุบายให้ปฏิบัติไว้หลายอย่างด้วยกัน สุดแท้แต่ความถนัดของพุทธศาสนิกชนที่จะเลือกปฏิบัติให้เข้าสมาธิได้รวดเร็ว

"ฉบับหลวงพ่อขัน"

1. ถ้ามีพระสงฆ์เป็นองค์ประธานในการปฏิบัติก็ขอรับศีล 5 และขันธ์ 5
2. ปฏิบัติที่บ้านเป็นการส่วนตัว ก็อธิฐานตั้งใจสมาทานศีล 5 และขันธ์ 5 ด้วยตัวเอง

3. อาราธนาคำพระว่า "พุทโธ" ไว้บนศีรษะ ภาวนา จนเกิดสมาธิ จนบังเกิดภาพ หรือเห็น พุทโธ ปรากฏบนศีรษะ

4. เมื่อปรากฏพุทธโธ บนศีรษะตั้งมั่นดีแล้ว ให้ตั้งองค์พระไว้ที่ลิ้นปี่ เพื่อให้เห็นว่าองค์พระอยู่ที่ตัวเรา หรือตัวเองเป็นเหมือนพระ

5. เมื่อจิตมั่น-แน่วแน่ว่าเราเป็นพระ ให้ตั้ง อะระหัง อยู่เหนือสะดือ 2 นิ้ว เพื่อทำใจหรือฝึกจิตให้ห่างไกล จากกิเลส ตัญหาทั้งปวง

จากนั้นก็ภาวนาอาราธนา

❀ สัพเพพุทธา ข้าพเจ้าขออาราธนาพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ทั้งปวง

❀ สัพเพเจกพุทธา ข้าพเจ้าขออาราธนาพระเจกพุทธเจ้าทั้งหลายทั้งปวง

❀ สัพเพอรหัตตา ข้าพเจ้าขออาราธนาพระอรหัตตาพุทธเจ้าทั้งหลายทั้งปวง

ซึ่งนิพานไปแล้วมากกว่าเม็ดทรายในท้องมหาสมุทร จงบังคับจิตของข้าพเจ้าเป็นสมาธิ มีอารมณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

- นั่งสมาธิ มือขวาทับมือซ้าย
- ภาวนา พุทโธ, ธัมโม, สังโฆ (3 ครั้ง)
- ภาวนา พุท.....หายใจเข้า
  โธ......หายใจออก

จนเกิดอารมณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียว และตั้งบูชาคำว่า "พระอยู่ที่ลิ้นปี่ จนมั่นดีแล้ว จึงภาวนา อะระหัง เพื่อจะขับ กิเลส ตัญหา มานะฐิติ ทั้งปวง

ทุกครั้งที่เสร็จจากการเจริญภาวนาก็แผ่เมตตา แด่สรรพสัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงอย่าได้มีเวร เบียดเบียน คับแค้นใจ ตลอดจนขอให้มีความสุขรักษาตนให้พ้นภัยทั้งสิ้นเทอญ

การบำเพ็ญบุญเผาศพล้างป่าช้า

หลวงพ่อบำเพ็ญบุญเผาศพล้างป่าช้า 6 ศพ มีสามเณรสินเป็นฝีในท้อง นายพูนเป็นโรคผิวหนัง นายวานเป็นโรคผิวหนัง ส่วนอีก 3 ศพไม่ทราบชื่อ มีมหรสพหลายอย่าง เช่น นาฏดนตรี หนังใหญ่ หนังตลุง ประกวดดอกไม้ไฟ 6 คณะด้วยกัน โดยสมัครใจมาทั้งหมดเป็นเวลา 3 คืน อาหารการเลี้ยงพระและคนทั้งหมดได้มาไม่ต้องจ่าย ใกล้วันงานก็มีคนหามมาให้เอง โรงครัวหุงต้มเลี้ยงให้เป็นทาน ทั้ง 3 วัน 3 คืน เสร็จงานแล้วยังเหลือเครื่องครัวอีกมากมาย ข้าวสารเหลือเป็นพร้อม พระภิกษุสงฆ์ไม่ต้องนิมนต์ ท่านมาของท่านเอง สวดพระธรรมหรือบังสุกุล ทำกันเป็นหมู่ๆ ละ 10 องค์ หรือ 20 องค์ ผู้คนมากจริงๆ หากจะนับคงสุดความสามารถคนเป็นพันเป็นหมื่น

ตอนเวลา 6 ทุ่มเศษ งดงานมหรสพ พระอาจารย์ผู้เรืองวิทยาคม คือ หลวงพ่อปานวัดบางนมโค หลวงพ่อจงวัด

หน้าต่างนอกและหลวงพ่อขัน ผลัดเปลี่ยนกันเข้ากัมมัฏฐาน ในป่าช้า ชักผ้ามหาบังสุกุลจีวร มีกระดานหก และผีลุกขึ้นถวายผ้า ผลัดกันนั่งองค์ละ 2-3 ชั่วโมง ทั้ง 3 คืน เป็นอันเสร็จพิธี เผาศพล้างป่าช้าครั้งแรก และครั้งต่อ ๆ มา ยังมีการแข่งช้างเป็นที่สนุกสนาน แด่ผู้มาในงาน

รัชกาลที่ 6 เสด็จประทับแรม

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาประทับแรมที่วัดนกกระจาบ 1 คืน ข้าหลวงพระธรรมรามาธิบดี เจ้าเมืองพระนครศรีอยุธยา เกณฑ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชน นำไม้ไผ่มาปลูก สร้างพลับพลาที่ประทับรับเสด็จ โดยมีสมเด็จกรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ตามเสด็จด้วย และได้เสด็จขึ้นไปสนทนากับหลวงพ่อถึงเรื่องการเรียนวิทยาคมกับพระอาจารย์ต่าง ๆ และการเรียนวิชาเลขยันต์กับหลวงพ่อสุก วัดมะขามเฒ่า สมเด็จกรมหลวงชุมพรฯ รับสั่งว่า “ท่านกับผมเป็นลูกศิษย์อาจารย์เดียวกันนะครับ” หลวงพ่อขันตอบว่า “ขอเจริญพร” สมเด็จกรมหลวงชุมพรฯ เรียกหลวงพ่อว่า “หลวงพี่ขัน” และลากลับโดยทางเรือ

(คุณหมอพวง กันนุช ผู้ใกล้ชิดหลวงพ่อเป็นผู้เล่าเหตุการณ์)

หลวงพ่อกับศิษย์ผู้ใกล้ชิด

คุณครูเลื่อน ทิพย์ประไพ เมื่อเด็กเป็นคนขี้โรค มารดาจึงนำมาถวายเป็นบุตรหลวงพ่อ ตั้งแต่อายุได้ 8 ขวบ บวชเป็นสามเณร เมื่ออายุ 13 ปี หลวงพ่อให้สอนหนังสือไทยแก่เด็กวัดและเด็กชาวบ้านเมื่อครบอุปสมบทท่านก็บวชให้ และส่งไปเรียนธรรมบาลี ที่อยุธยาและกรุงเทพฯ เมื่อปิดภาคเรียนก็ขึ้นมาพักวัดนกกระจาบ คราวหนึ่งขึ้นมาพัก พอกราบหลวงพ่อเสร็จก็ถูกดุว่า “ฉันส่งให้คุณไปเรียนหนังสือ ไม่ใช่ให้ไปแก้นาฬิกา แก้ตะเกียงลาน ไม่ต้องแก้อีกต่อไป” ครูเลื่อนถึงกับนั่งนิ่งไม่ตอบเลย เพราะครูเลื่อนผิดเอง ที่ไปซื้อของของเก่า ๆ ที่เสีย ๆ มาไว้ดูเล่นหลายใบ หลวงพ่อรู้ได้อย่างไร หรือใครมาฟ้องท่าน ถามคุณโยมดูว่าใครฟ้อง คุณโยมบอกไม่รู้ เป็นแต่ได้ยินหลวงพ่อท่านพูดว่าซุกซน แต่งและประดับประดากุฏิ คุณครูเลื่อนกล่าวว่า ตัวท่านเองแน่ใจว่า ขณะนั้นหลวงพ่อบำเพ็ญภาวนาเจริญกัมมัฏฐานมาก หลวงพ่อต้องบรรลุล่วงรู้ โดยไม่ต้องมีใครบอกหลวงพ่อได้ส่งคุณครูเลื่อนไปเรียนพระปริบัติธรรมอยุธยา และกรุงเทพนานถึง 17 พรรษา ดังนั้น คุณครูเลื่อนกล่าวว่า “ผมจึงมีความเคารพบูชาและมีชีวิต จิตใจผูกพันในคำสั่งสอนของหลวงพ่อปฏิบัติตนตลอดจนเจริญภาวนารักษาศีล มาจนกระทั่งทุกวันนี้

หม่อมเจ้าหญิงเริงจิตรแจรง อาภากร พระธิดาของเสด็จในกรมฯ มีบันทึกยืนยันว่าพระองค์ได้สักอักขระ “นะ” วิเศษที่บริเวณกัณฐมณี (ลูกกระเดือก) จากหลวงปู่ขัน วัดนกกระจาบด้วย

ในปัจจุบันนี้บริเวณที่เคยเป็นพลับพลาที่ประทับของในหลวงรัชกาลที่ 6 เป็นที่ตั้งของโรงเรียนวัดนกกราบ (สิริสรณ์ประชาสรรค์) และได้ก่อสร้างศาลพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ไว้เป็นอนุสรณ์สถาน เพื่อเป็นที่เคารพสักการะแก่ประชาชนโดยทั่วไป ณ บริเวณวัดนกกระจาบด้วย

พระเครื่องรางของขลังมงคลวัตถุ

หลวงพ่อขัน ท่านเป็นพระเกจิอาจารย์ผู้ทรงวิทยาคมอย่างสูงรูปหนึ่งร่วมยุคสมัยเดียวกับหลวงพ่อปานวัดบางนมโค หลวงพ่อจง วัดหน้าต่างนอก และหลวงพ่ออ่ำ วัดวงค์ฆ้อง ดังได้กล่าวมาแล้ว

หลวงพ่อ ท่านได้สร้างมงคลวัตถุประเภทพระเครื่องรางของขลัง ตามที่ท่านไปเรียนมาไว้มากพอสมควร ดังจะขอกล่าวตามประวัติท่านที่สืบทอดกันมาดังนี้

น้ำมนต์

ด้วยวิทยาคมน้ำมนต์ ที่เรียนมาเพื่อช่วยชีวิตคนและสัตว์ท่านจึงอดอาหารที่เจือปนด้วยเนื้อสัตว์สี่เท้า สองเท้าตลอดชีวิต น้ำมนต์ของท่านเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์จริงๆ เมื่อเกิดโรคระบาดพวกคนและสัตว์ขอให้ท่านทำน้ำมนต์ และปรากฏว่าหาย เป็นที่นับถือกันมากในสมัยนั้น

การสักยันต์

หลวงพ่อท่านเริ่มวิชาที่เรียนมา มีหม่องช่วยเป็นคนสัก และหลวงพ่อจะปลุกเสกให้

เชือก

ต่อมาท่าน ลงอักขระใช่ผ้าขาวผี ฝั่นเป็นเชือกเคียนพุงป้องกันเขี้ยวงาได้ผลดี ปัจจุบันจะพบหาได้ยากมากเพราะผู้ที่มีอยู่ในครอบครองมักจะไม่แสดงว่ามีของอยู่

พระเครื่องต่าง ๆ

พระเครื่องหลวงพ่อทำแจก มีอยู่แบบเหนึ่ง ที่ทำด้วยปรอท (ขอถือโอกาส บันทึกไว้ ณ ที่นี้ด้วย) ทำยากมาก คือ ต้องฆ่าปรอทให้แข็งก่อน เอาต้นผักขมหนาม งาวตาลตะโหนดเปลือกลูกสำโรง ต้นลำโพง กาสลัก เอามาผสมให้เป็นถ่านป่น ใส่อ่างแล้วเอาสารหนูสารปากนกแก้วป่นใส่อ่าง เอามะนาวบีบน้ำใส่ลงไปประมาณ 100 ลูก และคนจนแห้งใส่หม้อดิน ใช้ฝาทองแดงปิดผนึก สุมไฟแกลบ 3 คืน ปรอทจะขึ้นไปเกาะที่ฝาละมี แล้วเอาไปสูบเทเป็นรูปพระ และปลุกเสกคราวนั้นทำไว้ 45-47 องค์ และลูกอมได้ 3 ลูกเท่านั้น รูปลักษณะเหรียญนี้จะแบบรูปพระพุทธหน้าจั่ว บางท่านเรียกสมเด็จวัดนกฯ ด้านหลังจะมีรอยเหล็กจาร

ที่หลวงพ่อ จารอักขระนะวิเศษอันได้แก่ นะเฑาะ พระมหาอุดไว้ เช่นเดียวกับด้านหลังเหรียญรูปหลวงพ่อ

ต่อมาหลวงพ่อได้สร้างเหรียญรูปพระพุทธ มีลักษณะสันฐานเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มุมทั้งสามมน (บางไม่หนาเหมือนแบบแรก) เนื้อสัมฤทธิ์ออกสีทองแดง ด้านหน้ามีรูปพระพุทธปางมารวิชัยสถิตย์อยู่ภายในซุ้ม เช่นลวดคู่แบบระฆังคว่ำ ยอดบนมีแฉกรัศมี แลดูคล้ายคลึงพระพุทธชินราช (ดูแบบประกอบ) ด้านหลัง แบบเรียบไม่ปรากฏลวดลายหรืออักขระใดๆ บอกจากรอยเหล็กจาร ที่หลวงพ่อจารอักขระนะวิเศษ เช่นเดียวกับด้านหลังเหรียญรูปเหมือนท่าน

เหรียญยันต์หยอดน้ำมนต์

หรือที่บางท่านเรียกยันต์น้ำเต้า รูปลักษณะเหรียญเล็กขนาดกว้าง – ยาว 1.5 x 1.5 เซนติเมตรเศษ คล้ายหยอดน้ำเนื้อทองแดง มีอักขระขอม ทั้งสองด้าน เหรียญนี้หากผู้ที่จะรู้จักน้อย ผู้ที่มีอยู่ก็ได้ตกทอดมาจากคุณพ่อ-คุณแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ซึ่งเป็นศิษย์อนุศิษย์ในหลวงพ่อเท่านั้น

เสื้อยันต์

เสื้อยันต์สีแดง ลักษณะเป็นเสื้อกั๊ก มีอักขระทั้งสองด้าน สร้างขึ้นประมาณ สมัยสงครามอินโดจีน

เหรียญหลวงพ่อขัน วัดนก ฯ

สร้างขึ้นประมาณสมัยสงครามอินโดจีน (พ.ศ. 2480) เป็นเหรียญอัดพิมพ์ เนื้อทองแดง ตะไหล่ทอง และเงิน รูปเสมา เป็นเหรียญยอดนิยม

ด้านหน้า เป็นรูปหลวงพ่อนั่งสมาธิเต็มรูป (เต็มองค์) อยู่บนโต๊ะแข้งสิงห์ มีอักษรจารึกนามท่านว่า "พระอาจารย์ขัน" ล้อมรอบลายรูปพระยานาคห้อยหัวสองข้าง สวยงามมาก (เมื่อคว่ำเหรียญจะดูสังเกตุเป็นรูปหัวพระยานาคชัดมาก) ด้านหลัง มีอักษรไทยจารึกนามวัดว่า "วัดนกกระจาบ" เบื้องล่างต่อลงมามียันต์ประเภทนะวิเศษอันได้แก่ "นะ เฑาะ ขัดสมาธิ และนะมหาอุดคงกระพันพร้อมทั้งอักขระจารึกพระคาถายอดพระนิพานสามดวงหรือแก้ว 3 ดวง อันได้แก่ "อะ ระ หัง" แล้วหัวใจธาตุทั้งสี่ได้แก่ "นะ มะ พะ ทะ" ไว้

ดังนั้นพระคาถาด้านหลังเหรียญนี้ ใช้เป็นคาถาปลุกเสกของหลวงพ่อขัน ท่านทั้งหลาย ควรจดจำไว้ภาวนาในโอกาสใดๆ ตามความประสงค์ เพื่อความสำเร็จ การหลุดพ้น และให้เกิดสมาธิ

(ตั้งนะโม 3 จบก่อน) "อะ ระ หัง"

"ปะ นะ มะ พะ ทะ ปะ"

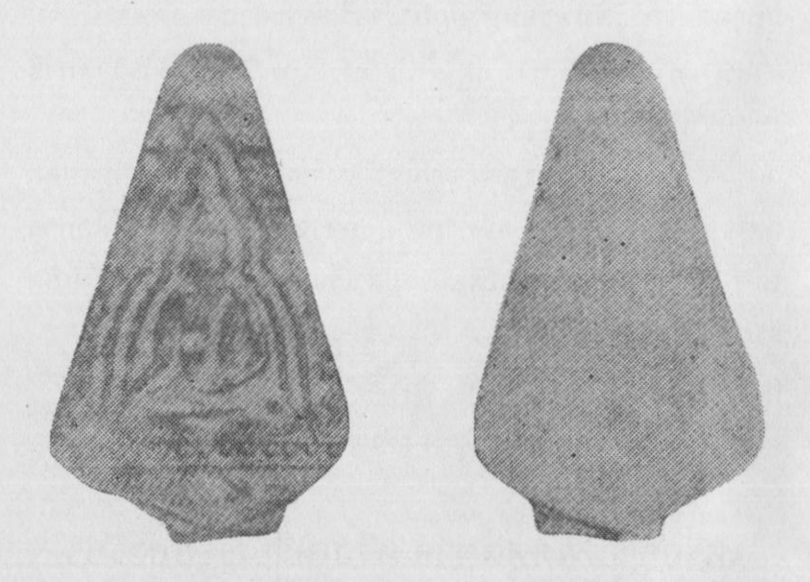
เหรียญรูปพัดพุดตาล หรือเหรียญรูปกงจักร

ภายหลังเมื่อหลวงพ่อมรณภาพแล้ว ทางวัดได้สร้างเหรียญหลวงพ่อขึ้น รูปหลวงพ่อครึ่งองค์ ลักษณะเหรียญเป็นรูป

พัดพุดตาลหรือบางท่านมักเรียกว่าเหรียญรูปกงจักร ด้านหลังเป็นรูปดวง ตรงกลางมีรูปสิงห์ ปลุกเสกโดยหลวงพ่ออ่ำ วัดวงค์ฆ้อง แจกในงานศพของหลวงพ่อ

นอกจากเครื่องรางของขลังต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้ยังมีอีกหลายพิมพ์ที่มิได้กล่าวไว้ในโอกาสนี้ เพราะหาตัวอย่างอ้างอิงยากจึงขออภัยเป็นอย่างสูง

เหรียญพระพุทธคล้ายพระพุทธชินราช

เหรียญยอดนิยม

ในบรรดาเหรียญคุณพระของเกจิอาจารย์แห่งเมืองกรุงเก่าหรือในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากเหรียญของหลวงพ่อกลั่นวัดพระญาติฯ แล้ว เหรียญหลวงพ่อขัน จัดเป็นเหรียญยอดนิยมของเมืองกรุงเก่าเหมือนกัน และชนะการประกวดเหรียญเกจิอาจารย์ในลักษณะที่สง่างาม ในงานประกวดเหรียญคุณพระในที่ต่างๆ หลายครั้งดังเป็นที่ทราบกันดีในหมู่บรรดานักนิยมพระเครื่อง ส่วนสนนราคาเช่าบูชานั้นใคร่ขออ้างบางตอนในหนังสือพระ ลานโพธิ์ที่เก็บสะสมไว้ตัดถ่ายทอดมาให้ท่านทราบดังเบื้องล่างนี้

*

คุณปกรณ์ ณ บางไผ่
76/3 ต.ปากคลอง
อ.ภาษีเจริญ กทม.

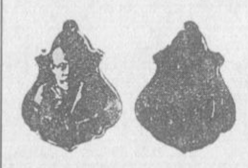
*** ถาม**

1. ผมอยากทราบว่าเหรียญหลวงพ่อ วัดบางกะพ้อม มีกี่รุ่น รุ่นแรก สร้างเมื่อไร ราคานิยมประมาณเท่าไร และรุ่นที่นิยมรองลงมาเป็นรุ่นไหน ราคาเท่าไร

2. ผมมีเหรียญหลวงพ่อคง อยู่ 1 องค์ ข้างหน้าเห็นตัวท่านครึ่งองค์ ใต้ตัวท่านเขียนว่า หลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม และถัดลงมาอีกเขียนว่า ที่ระลึก ข้างหลังมียันต์ และ พ.ศ.2486 ผมอยากทราบว่าเป็นรุ่นไหน รารานิยมสักเท่าไร ท่านปลุกเสกเองหรือเปล่า พุทธคุณดีทางใด ของจริงมีตำหนิที่ใดบ้าง

3. ผมอยากทราบว่า เหรียญเกจิอาจารย์ที่อยู่ในหลักหมื่น มีองค์ใดบ้าง และเกจิอาจารย์ที่นิยมกันมากที่สุดคือองค์ใด (ประเภทเหรียญนะครับ)

*** ตอบ**

1. เหรียญหลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม ที่นิยมเหรียญปั๊มก็สองรุ่น รุ่นแรก 2484 และรุ่นปาดตาล 2486 ตามภาพ ที่ผมได้นำมาประกอบข้างล่างนี้ รุ่นแรกเป็นหมื่น ถ้าสวยๆ รุ่นหลังสวยๆ บางแห่งเล่นกันเป็นพัน หย่อนเป็นร้อยครับ

2. รุ่นสอง หรือรุ่นปาดตาล (รุ่นนี้แจกงานฌาปณกิจท่าน) ลูกศิษย์ท่านเกิดทะเลาะกันเอง ก็เอามีดปาดตาลต่างคนต่างฟันไม่เข้าสงสัยก็ขอดูมีเหรียญรุ่นนี้คนละเหรียญเลยรู้เป็นลูกศิษย์กรุเดียวกัน

3. เหรียญหลักหมื่นในปัจจุบันมีดังนี้ครับ

1. หลวงปู่เอี่ยมวัดหนัง ธนบุรี เหมือนปกลานโพธิ์เล่มก่อน
2. หลวงพ่อกลั่น วัดพระญาติ อยุธยา
3. หลวงพ่อขาว วัดหลักสี่ ดอนเมือง กทม.
4. หลวงพ่ออี๋วัดสัตหีบ
5. หลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม
6. หลวงพ่อขัน วัดนกกระจาบ
7. หลวงพ่อดิ่ง วัดบางวัว
8. หลวงปู่ศุข วัดมะขามเฒ่า
9. โสธรรุ่น 60 (หรือหลวงพ่อพุ่มวัดบางโคล่)
10. เหรียญ กรมพระยาปวเรศน์ฯ

เอาแต่สิบเหรียญเบาะๆนะครับไว้เป็นแซมเปิ้ลๆๆ

*

ลานโพธิ์ 11

เหรียญหล่อพระพุทธรูป สมเด็จวัดนก ฯ

เหรียญยันต์หยดน้ำ ยันต์น้ำเต้า

หลวงพ่อขัน วัดนกกระจาบ อยุธยา 2480 (รุ่นแรก)

เหรียญพิมพ์ยอดนิยม

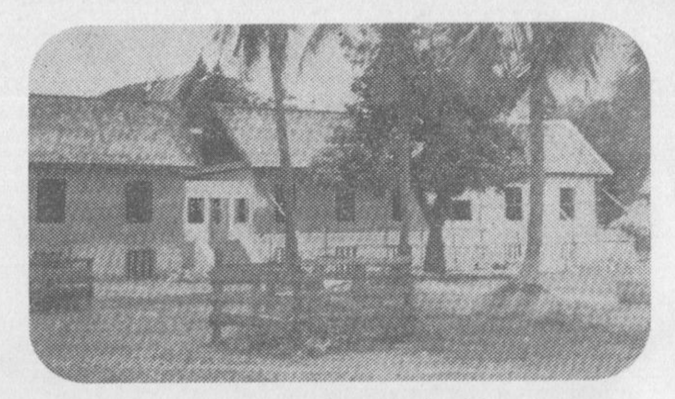
หลวงพ่อ พระอุปัชฌาย์ (ขัน อินฺทปญฺโญ)

บริเวณวัด ถ่ายจากหลังโบสถ์ด้านใต้

ถ่ายจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ถ่ายจากตะวันออกเฉียงใต้

ฌาปณสถาน (เมรุ) ที่วางมงคลศิลาฤกษ์
เริ่มก่อสร้าง 7 พ.ย. 2524

พิธีทอดกฐิน

"เดือนสิบเอ็ดเสร็จธุระพระพรรษา
ชาวพาราเซ็งแซ่แห่กฐิน
ลงเรือเพียบพายยกเหมือนนกบิน
กระแสสินธุ์สาดปรายกระจายฟอง
สนุกสนานขานยาวฉาวสนั่น
บ้างแข่งขันต่อสู้เป็นคู่สอง
ตามทำนองเล่นกฐินสิ้นทุกปี"

(นิราศเดือน)

พิธีทอดกฐิน เป็นงานบุญที่มีปีละครั้ง ท่านจึงจัดเป็นกาลทาน แปลว่า "ถวายตามกาลสมัย" ประชาชนชาวไทยจัดพิธีนี้อย่างสนุกสนาน ดังคำกลองข้างต้นนั้น

กฐินแปลว่ากระไร

คำว่า กฐิน แปลว่า ไม้สะดึง คือกรอบไม้ชนิดหนึ่งสำหรับขึงผ้าให้ตึง สะดวกแก่การเย็บ ในสมัยโบราณ การเย็บผ้าต้องเอาไม้สะดึงมาขึงผ้าให้ตึงเสียก่อน แล้วจึงเย็บ เพราะช่างยังไม่มีความชำนาญเหมือนสมัยปัจจุบันนี้ และเครื่องมือในการเย็บก็ยังไม่เพียงพอ เหมือนจักรเย็บผ้าในปัจจุบัน การทำจีวรในสมัยโบราณจะเป็นผ้ากฐินหรือแม้แต่จีวรอันมิใช่ผ้ากฐินถ้าภิกษุทำเองก็จัดเป็นการเอิกเกริกทีเดียว เช่นตำรากล่าวไว้ว่าการเย็บจีวรนั้นพระเถรานุเถระต่างก็มาช่วยกัน เป็นต้นว่า พระสารีบุตร พระมหาโมคคัลลานะ พระมหากัสสปะ แม้สมเด็จพระบรมศาสดาก็เสด็จลงมาช่วย ภิกษุสามเณรอื่นๆ ก็ช่วยขวนขวายในการเย็บจีวร อุบาสกอุบาสิกาก็จัดหาน้ำดื่มเป็นต้นมาถวายพระภิกษุสงฆ์ มีองค์พระสัมมาสัมพุทธะเป็นประธาน โดยนัยนี้ การเย็บจีวรแม้โดยธรรมดา ก็เป็นการต้องช่วยกันทำหลายผู้หลายองค์ (ไม่เหมือนในปัจจุบัน ซึ่งมีจีวรสำเร็จรูปอยู่แล้ว)

ผ้ากฐิน โดยความหมายก็คือผ้าสำเร็จรูปโดยอาศัยไม้สะดึง นิยมเรียกกันจนปัจจุบันนี้

ประวัติที่เกิดการทอดกฐิน

ปรากฏตำนานเรื่องที่พระพุทธองค์ จะทรงอนุญาตให้ภิกษุรับผ้ากฐิน ในพระบาลีวินัยปิฎก โดยนัยว่า สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคประทับ ณ พระเชตวัน ครั้งนั้นภิกษุ 30 รูป ชาวเมืองปาไฐยยะ (อยู่ด้านทิศปัจฉิม ในแคว้นโกศล) เดินทางมาด้วยหวังว่าจะเฝ้าพระผู้มีพระภาค แต่มาไม่ทันเพราะเหตุใกล้วันเข้าพรรษา จึงพักจำพรรษา ณ เมืองสาเกต ในระหว่างพรรษานั้น ไม่ผาสุกเพราะลำบากด้วยที่อยู่ในฐานะเป็นอาคันตุกะ และต่างก็มีใจรัญจวนถึงพระบรมศาสดา ด้วยคิดว่า แม้จะจากเมืองมาอยู่ ณ ที่ใกล้แล้ว ก็ยังมิได้ ถวายบังคมเบื้องบาทมูลแห่งสมเด็จพระบรมศาสดาดังใจประสงค์

ครั้นออกพรรษาแล้ว ภิกษุเหล่านั้นต่างก็รีบออกเดินทางมายังพระเชตวัน ในระหว่างทาง พื้นภูมิภาคยังเป็นหล่มเป็นโคลนเป็นตม เพราะยังไม่แห้งภิกษุทั้งหลายเหยียบย่ำมาตามทางโคลนตมและตามหลุมตามบ่อเล็กน้อย ก็กะฉูดขึ้นเปื้อนจีวรและร่างกาย ฝ่าแดดกรำฝน ทนความลำบาก จีวรผ้าเนื้อหยาบของภิกษุเหล่านั้น เปียกน้ำฝนน้ำโคลน ก็อุ้มน้ำไว้หนักอึ้ง ลำบากแต่ร่างกายยิ่งแล้ว แต่พวกภิกษุทั้ง 30 ก็พากันมาถึงพระเชตวันครั้นแล้ว ได้เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคพระองค์ทรงปราศรัยตรัสถามความเป็นไปแล้ว ตรัสธรรมีกถาภิกษุเหล่านั้น ก็ได้สำเร็จพรอรหัตตผล ในลำดับนั้น พระผู้มีพระภาค จึงทรงดำริถึงความลำบากของภิกษุเหล่านั้น และเห็นว่า กฐินตฺถาโร จ นาเมส

สพฺพพุทฺเธหิ อนุญฺญาโตการกราลกฐินนี้ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ได้ทรงอนุญาตมา ดังนั้น จึงเรียกประชุมภิกษุสงฆ์แล้วตรัสอนุญาตตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา คือ ให้ภิกษุรับผ้ากฐินได้ ในเมื่อออกพรรษาแล้วนางวิสาขาได้ทราบพุทธานุญาตและได้ถวายผ้ากฐินเป็นคนแรก

เขตกำหนดทอดกฐิน

การทอดกฐินเป็นกาลทาน ตามพระวินัยกำหนดกาลไว้ คือ ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใส ใคร่จะทอดกฐิน ก็ให้ทอดได้ในระหว่างระยะเวลานี้ จะทอดก่อนหรือทอดหลังกำหนดนี้ ก็ไม่เป็นการทอดกฐิน

แต่มีข้อยกเว้นวิเศษว่า ถ้าทายกผู้จะทอดกฐินนั้นมีกิจจำเป็น เช่นจะต้องไปในทัพ ไม่สามารถจะอยู่ทอดกฐินตามกำหนดนั้นได้ จะทอดกฐินก่อนกำหนดดังกล่าวแล้ว พระสัมมาสัมพุทธะ ทรงอนุญาตให้ภิกษุรับไว้ก่อนได้

ผู้ประสงค์จะทอดกฐินจะทำอย่างไร

พุทธศาสนิกชนทั่วไป ย่อมถือกันว่า การทำบุญทอดกฐินเป็นกุศลแรง เพราะเป็นกาลทาน ทำได้เพียงปีละ 1 ครั้งและต้องทำในกำหนดเวลาที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ ดังนั้นถ้ามีความเลื่อมใสใคร่จะทอดกฐินบ้างแล้ว พึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

จองกฐิน เมื่อจะไปทอดกฐิน ณ วัดใด พอเข้าพรรษาแล้ว พึงไปนมัสการสมภารเจ้าวัดนั้น กราบเรียนแก่ท่าน ว่าตนมีความประสงค์จะขอทอดกฐิน แล้วเขียนหนังสือปิด ปรากาศไว้ ณ วัดนั้น เพื่อให้รู้ทั่วๆ กัน การที่ต้องไปจองก่อนแต่เนิ่นๆ ก็เพื่อให้ได้ทอดวัดที่ตนต้องการ หากมิเช่นนั้นอาจมีผู้อื่นไปจองก่อน นี้กล่าวสำหรับวัดราษฎร์ ซึ่งราษฎร มีสิทธิจองได้ทุกวัน แต่ถ้าวัดนั้นเป็นวัดหลวง อันมีธรรมเนียมว่าต้องได้รับกฐินหลวงแล้ว ทายกนั้น ครั้นกราบเรียนเจ้าอาวาสท่านแล้ว ต้องทำหนังสือยื่นต่อกองสังฆการีกรรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ของเป็นกฐินพระราชทาน ครั้นคำอนุญาตตกไปถึงแล้ว จึงจะจองได้

เตรียมการ ครั้นจองกฐินเรียบร้อยแล้ว เมื่อออกพรรษาแล้ว จะทอดกฐินในวัดใด ก็กำหนดให้แน่นอน แล้วกราบเรียนให้เจ้าวัดท่านทราบวันกำหนดนั้น ถ้าเป็นอย่างชนบทสมภารเจ้าวัด ก็บอกติดต่อกับชาวบ้านว่าวันนั้นวันนี้ เป็นวันทอดกฐิน ให้ร่วมแรงใจกันจัดหาอาหารไว้เลี้ยงพระ และเลี้ยงผู้มาในการกฐิน

ครั้นกำหนดวัดทอดกฐินแล้ว ก็เตรียมจัดหาเครื่องผ้ากฐิน คือ ไตรจีวร พร้อมทั้งเครื่องบริขารอื่นๆ ตามแต่มีศรัทธามากน้อย (ถ้าจัดเต็มที่มักมี 3 ไตร คือองค์ครอง 1 ไตร คู่สวดองค์ละ 1 ไตร)

วันงาน พิธีทอดกฐินเป็นบุญใหญ่ดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้น โดยมาก จึงจัดงานเป็น 2 วัน วันต้น ตั้งองค์พระกฐินที่บ้านของเจ้าภาพก็ได้ จะไปตั้งที่วัดก็ได้ กลางคืนมีการมหรสพ

ครึกครื้นสนุกสนาน ญาติพี่น้องและมิตรสหายก็มัก จะมาร่วมอนุโมทนา รุ่งขึ้น เป็นวันทอด ถ้าไปทางบก ก็มีแห่ขบวนรถหรือเดินขบวนกันไป มีแตรวงหรืออื่นๆ เป็นการครึกครื้น ถ้าไปทางเรือ ก็มีแห่ทางขบวนเรือสนุกสนาน โดยมากมักแห่ไปตอนเช้าและเลี้ยงพระเพล การทอดกฐิน จะทอดในตอนเช้านั้นก็ได้ ทอดเพลแล้วก็ได้ สุดแล้วแต่สะดวก การเลี้ยงพระ ถ้าเป็นอย่างในชนบท ชาวบ้านจัดภัตตาหารเลี้ยงด้วยเจ้าของงานกฐินก็จัดไปด้วย อาหารมากมายเหลือเฟือ แม้ข้อนี้ก็สุดแต่กาละเทศะแห่งท้องถิ่น

อนึ่ง ถ้าตั้งองค์กฐินในวัดที่จะทอดนั้น เช่นในชนบทตอนเย็น ก็แห่องค์พระกฐินไปตั้งที่วัด กลางคืนมีการฉลองรุ่งขึ้นเลี้ยงพระเช้าแล้ว ทอดกฐิน ถวายภัตตาหารเพล

การถวายผ้ากฐิน การถวายผ้ากฐินนั้น คือ เมื่อพระสงฆ์ประชุมพร้อมกันแล้ว เจ้าภาพอุ้มผ้ากฐินนั่งหันหน้าตรงต่อพระประธาน ตั้งมะโน 3 จบ แล้วหันหน้ามาทางพระสงฆ์กล่าวคำถวายผ้ากฐิน 3 จบ ถ้าเป็นกฐินสามัคคีก็มักเอาด้ายสายสิญจน์โยงผ้ากฐิน เพื่อจับได้ทั่วถึงกันแล้วหัวหน้านำว่าคำถวาย ครั้นจบแล้ว พระสงฆ์รับว่า สาธุ เจ้าภาพก็ประเคนผ้าไตรกฐินแก่ภิกษุผู้เถระ ครั้นแล้ว ประเคนเครื่องบริขารอื่นๆ เสร็จแล้วพระสงฆ์ก็ทำพิธีมอบผ้าให้แก่ภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งเป็นพระเถระมีจีวรเก่า รู้ธรรมวินัย ครั้นเสร็จแล้ว พระสงฆ์อนุโมทนา เจ้าภาพกรวดน้ำรับพร ก็เป็นอันเสร็จพิธีการทอดกฐินเพียงนี้

วิธีกราลกฐิน

พิธีกราลกฐินเป็นพิธีฝ่ายภิกษุสงฆ์โดยเฉพาะคือภิกษุผู้ได้รับมอบผ้ากฐินนั้น นำผ้ากฐินไปทำไตรจีวรผืนใดผืนหนึ่ง เย็บ ย้อม แห้ง เรียบร้อยดีแล้ว เคาะระฆัง ประชุมกันในโรงพระอุโบสถ ภิกษุผู้รับผ้ากฐิน ถอดผ้าเก่าอธิษฐานผ้าใหม่ที่ตนได้รับนั้นเข้าชุดเป็นไตรจีวร

เสร็จแล้วภิกษุรูปหนึ่ง ขึ้นสู่ธรรมาสน์แสดงพระธรรมเทศนา กล่าวถึงเรื่องประวัติกฐินและอานิสงส์ ครั้นแล้วภิกษุผู้รับผ้ากฐิน นั่งคุกเข่าตั้งนะโม 3 จบ แล้วเปล่งวาจาในท่ามกลางชุมนุมนั้น ตามลักษณะผ้าที่กราล ดังนี้

ถ้าเป็นผ้าสังฆาฏิ เปล่งวาจากราลกฐินว่า *"อิมาย สงฺฆาฏิยา กฐินํ อตฺถรามิ"* แปลว่า ข้าพเจ้ากราลกฐินด้วยผ้าสังฆาฏินี้ (ในเวลาว่านั้นไม่ต้องว่าคำแปลนี้) 3 จบ

ถ้าเป็นผ้าอุตราสงค์ เปล่งวาจากราลกฐินว่า *"อิมินา อุตฺตราสงฺเคน กฐินํ อตฺถรามิ"* แปลว่า ข้าพเจ้ากราลกฐินด้วยผ้าอุตตราสงค์นี้ 3 จบ

ถ้าเป็นผ้าอันตรวาสก (สบง) เปล่งวาจากราลกฐินว่า *"อิมินา อนฺตรวาสเกน กฐินํ อตฺถรามิ"* แปลว่าข้าพเจ้ากราลกฐิน ด้วยผ้าอันตรวาสกนี้ 3 จบ

ลำดับนั้น สงฆ์นั่งคุกเข่าพร้อมกันแล้วกราบพระ 3 หน เสร็จแล้ว ตั้งนะโมพร้อมกัน 3 จบ แล้วท่านผู้ได้รับผ้ากฐินหันหน้ามายังกลุ่มภิกษุสงฆ์ กล่าวคำอนุโมทนาประกาศดังนี้ *"อตฺถตํ อาวุโส สงฺฆสฺส กฐินํ ธมฺมิโก กฐินตฺ ถาโร อนุโมทามิ"* 3 จบ

(แปลว่า อาวุโส ! กฐินสงฆ์กราลแล้ว การกราลกฐินเป็นธรรม ข้าพเจ้าขออนุโมทนา)

คำว่า *อาวุโส* นั้น ถ้ามีภิกษุอื่นซึ่งมีพรรษามากกว่าภิกษุผู้ครองกฐินแม้เพียงรูปเดียวก็ตาม ให้เปลี่ยนเป็น *ภนฺเต*

ต่อนั้น สงฆ์ทั้งปวงรับว่า สาธุ พร้อมกันแล้วให้ภิกษุทั้งปวง อนุโมทนาเรียกองค์กันไปทีละรูปว่า *"อตฺถตํ ภนฺเต สงฺฆสฺส กฐินํ ธมฺมิโก กฐินตฺถาโร อนุ โมทามิ"* 3 จบ สงฆ์ทั้งปวงรับว่า *สาธุ* ทำดังนี้ จนหมดภิกษุผู้ประชุมอนุโมทนา

(ถ้าผู้อนุโมทนา มีพรรษาแก่กว่าสงฆ์ทั้งปวง ให้เปลี่ยนคำว่า *ภนฺเต เป็น อาวุโส*)

ในการว่าคำอนุโมทนานี้ พึงนั่งคุกเข่าประณมมือเสร็จแล้วจึงนั่งพับเพียบลง

เมื่อเสร็จแล้ว ให้พร้อมกันนั่งคุกเข่าประณมมือ หันหน้าตรงต่อพระพุทธปฏิมา ว่าพร้อมกันอี 3 จบ แต่ให้เปลี่ยนคำ *อนุโมทามิ* เป็น *อนุโมทาม* เป็นอันเสร็จพิธีไปชั้นหนึ่ง

ต่อแต่นั้นกราบ 3 หน นั่งพับเพียบ สวดปาฐะและคาถาเนื่องด้วยการกฐิน จบแล้วก็เป็นเสร็จพิธีการกราลกฐิน

อานิสงส์กฐินสำหรับพระ

ในพระวินัย ระบุอานิสงส์กฐินไว้ 5 คือ

1. เข้าบ้านได้โดยมิต้องบอกลาภิกษุด้วยกัน
2. เอาไตรจีวรไปโดยไม่ครบสำหรับได้
3. ฉันอาหารเป็นคณะโภชนได้
4. เก็บจีวรไว้ได้ตามปรารถนา
5. ลาภที่เกิดขึ้นเป็นของเธอ ผู้จำพรรษาในวัดนั้น

อานิสงส์กฐินสำหรับผู้ทอด

โดยทั่วไปผู้เขียนเองและแม้ผู้รับบางท่านก็ยังไม่เคยพบในพระบาลีที่ระบุไว้โดยตรง แต่ว่าการทอดกฐินเป็นกาลทานปีหนึ่งทำได้ครั้งเดียว วันหนึ่งทำได้ครั้งเดียวในปีหนึ่งๆ ต้องทำภายในกำหนดเวลา และผู้ทอดก็ต้องตระเตรียมจัดทำเป็นงานใหญ่ ต้องมีผู้ช่วยหลายคน จึงนิยมกันว่าเป็นพิธีบุญที่อานิสงส์แรง น่าคิดอีกทางหนึ่งว่า พิธีเช่นนี้ได้ทั้งโภคสมบัติ เพราะตนเองบริจาค ได้ทั้งบริวารสมบัติเพราะได้บอกบุญแก่ญาติมิตรให้มาร่วมการกุศล

กาลทานเช่นนี้ เรียกว่า ทานทางพระวินัย

คำถวายผ้ากฐินอย่างมหานิกาย

อิมิ สปริวารํ กฐินจีวรทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม

(ว่า 3 หน)

แปลว่า "ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวรกับทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์

คำถวายผ้ากฐิน อย่างธรรมยุตติกนิกาย

อิมํ ภนฺเต สเปริวารํ กฐินทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม สาธุ โน สนฺเต สงฺโฆ อิมํ สปริวารํ กฐินทุสฺสํ ปฏิคฺคณฺหาตุ ปฏิคฺคเหตฺวา จ อิมินา ทุสฺเสน กฐินํ อตฺถรตุ อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย

แปลว่า "ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ! ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายผ้ากฐิน พร้อมทั้งบริวารนี้แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้ากฐินกับทั้งบริวารนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย และครั้นรับของแล้วขอจงกราลกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ"

หมายเหตุ

ในการทอดกฐินนี้ ยังมีกฐินและข้อพิเศษที่ควรนำมากล่าวไว้ด้วย คือ 1. จุลกฐิน 2. ธงจระเข้

1. จุลกฐิน มีกฐินพิเศษอีกชนิดหนึ่งเรียกกันว่าจุลกฐิน เป็นงานที่มีพิธีมาก ถือกันมาแต่โบราณว่า มีอานิสงส์มากยิ่ง

นัก วิธีทำนั้น คือเก็บฝ้ายมากรอเป็นด้าย และทอให้เสร็จแล้วเป็นผืนผ้าในวันเดียวกัน และนำไปทอดในวันนั้นกฐินชนิดนี้ ต้องแข่งกับเวลา มีผู้ทำหลายคน แบ่งกันเป็นหน้าที่ๆ ไป ในปัจจุบันนี้ไม่ค่อยนิยมทำกันแล้ว

"วิธีทอดจุลกฐินนี้ มีปรากฏในหนังสือเรื่องคำให้การชาวกรุงเก่าว่า บางทีเป็นของหลวงทำในวันกลางเดือน 12 คือถ้าสืบรู้ว่าวัดไหนยังไม่ได้รับกฐิน ถึงวันกลางเดือน 12 อันเป็นที่สุดของพระบรมพุทธานุญาตซึ่งพระสงฆ์จะรับกฐินได้ในปีนั้นจึงทำผ้าจุลกฐินไปทอด มูลเหตุของจุลกฐินคงเกิดแต่จะทอดในวันที่สุดเช่นนี้ จึงต้องรีบร้อนขวนขวายทำให้ทัน เห็นจะเป็นประเพณีมีมาเก่าแน่เพราะถ้าเป็นในชั้นหลังก็จะเที่ยวหาซื้อผ้าไปทอดได้ หาต้องทอใหม่ไม่" (จากวิธีทำบุญ ฉบับหอพระสมุดหน้า 119)

2. ธงจระเข้ ปัญหาที่ว่าเพราะเหตุไรจึงมีธงจระเข้ยกขึ้นในวัดที่ทอดกฐินแล้ว ยังไม่ปรากฏหลักฐานและข้อวิจารณ์อันสมบูรณ์โดยมิต้องสงสัย

เท่าที่รู้กันมี 2 มติ คือ

1. ในโบราณสมัย การจะเดินทางต้องอาศัยดาวช่วยประกอบเหมือนกันเช่น การยกทัพเคลื่อนขบวนในตอนจวนจะสว่าง ต้องอาศัยดาวจระเข้ เพราะดาวจระเข้นี้ขึ้นตอนจวนจะสว่าง การทอดกฐิน มีภาระมาก บางทีต้องไปทอด ณ วัดซึ่งอยู่ไกลบ้าน ฉะนั้นการดูเวลาจึงต้องอาศัยดาว พอดาวจระเข้ขึ้น ก็เคลื่อนองค์กฐินไปสว่างเอาที่วัดพอดี และต่อมา ก็คงมีผู้คิดทำธงในกฐิน ในชั้นต้น ก็คงทำธงทิวประดับประดาให้สวยงามทั้งที่องค์กฐิน ทั้งที่

บริเวณวัดและภายหลัง คงหวังจะให้เป็นเครื่องหมายเนื่องด้วยการกฐิน ดังนั้น จึงคิดทำธงรูปจระเข้ เสมือนประกาศให้รู้ว่าทอดกฐินแล้ว

2. อีกมิติหนึ่งเล่าเป็นนิทานโบราณว่า ในการแห่กฐินในทางเรือของอุบาสกผู้หนึ่ง มีจระเข้ตัวหนึ่งอยากได้บุญจึงอุตส่าห์ว่ายตามเรือไปด้วย แต่ยังไม่ทันถึงวัดก็หมดกำลังว่ายตามต่อไปอีกไม่ไหว จึงร้องบอกอุบาสกว่า เหนื่อยนักแล้ว ไม่สามารถจะว่ายตามไปกองการกุศล วานท่านเมตตาช่วยเขียนรูปข้าพเจ้าเพื่อเป็นสักขีพยานว่าได้ไปร่วมการกุศลด้วยเถิด อุบาสกผู้นั้นจึงได้เขียนรูปจระเข้ยกเป็นธงขึ้นในวัดเป็นปฐม และสืบเนื่องมาจนบัดนี้

ทั้งนี้เป็นเครื่องประกอบความรู้ แต่จะไม่ทำก็ไม่เป็นอะไรผิด เรื่องธงจระเข้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ศึกษาเถิดและข้าพเจ้าคาดว่านับวันจะหายไป

กาลทานสุตตคาถา

คาถานี้ ใช้สำหรับอนุโมทนากาลทาน ตามพระวินัยได้แก่จีวรกาล กฐินเป็นต้น ตามพระสูตร ได้แก่กาลทาน 5 อย่าง คือ อาคันตุกทาน 1 คมิกทาน 1 คิลานทาน 1 ทุพภิกขทาน 1 วนทาน 1 บาลีว่าดังนี้

กาเล ททนฺติ สปญฺญา วทญฺญู วีตมจฺฉรา
กาเลน ทินฺนํ อริเยสุ อุชุภูเตสุ ตาทิสุ
วิปฺปสนฺนมนา ตสฺส วิปุลา โหติ ทกฺขิณา

เย ตตฺถ อนุโมทนฺติ เวยฺยาวจฺจํ กโรนฺติ วา
น เตน ทกฺขิณา โอนา เตปิ ปุญฺญสฺส ภาคิโน
ตสฺมา ททเ อปฺปฏิวานจิตฺโต ยตฺถ ทินฺนํ มหปฺผลํ
ปุญฺญานิ ปรโลกสฺมึ ปติฏฺฐา โหนฺติ ปาณินนฺติ

แปล

ทายกทั้งหลายเหล่าใด เป็นผู้มีปัญญา มีปกติรู้จักคำพูด ปราศจากตระหนี่ มีใจเลื่อมใสแล้วในพระอริยเจ้าทั้งหลายซึ่งเป็นผู้ตรง คงที่ บริจาคทานทำให้เป็นของที่ตนถวายโดยกาลนิยม ในสมัย ทักษิณาของทายกนั้นเป็นคุณสมบัติมีผลไพบูลย์

ชนทั้งหลายเท่าใด อนุโมทนา หรือช่วยกระทำการขวนขวาย ในทานนั้น ทักษิณาทานของเขา มิได้บกพร่องไปด้วยเหตุนั้น ชนทั้งหลายแม้เหล่านั้น ย่อมเป็นผู้มีส่วนหนึ่งบุญนั้นด้วย

เหตุนั้น ทายกควรเป็นผู้มีจิตไม่ท้อถอย ให้ในที่ใดมีผลมาก ควรให้ในที่นั้น บุญย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ ทั้งหลายในโลกหน้า ฉะนั้น

คำเจริญเมตตา

สพฺเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น อเวรา จงเป็นสุขเป็นสุขเถิดอย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

สพฺเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น

อพฺยาปชฺฌา จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีความเจ็บไข้ลำบากกายลำบากใจเลย

สพฺเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น

อนีฆา จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สพฺเพ สตฺตา ทั่วทั้งหลาย ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น

สุขี อตฺตานํ ปริหรนฺตุ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนพ้นภัยทั้งสิ้นเถิด

(จากหนังสือประเพณีมงคลของไทย โดย จ.เปรียญ)

พระคาถาชินบัญชร สมเด็จพุฒาจารย์ (โต พรหมรังษี)

(ว่า) นะโมตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ (3 จบ)

ชะยาสะนากะตาพุทธา เชตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา
ตันหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะ วีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา
สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร
หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก
ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก
เกสันเต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว
กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โสมัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร
ปุณโณอังคุลิมาโล จะ อุปาลี นันทะสีวะลี
เถราปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเต ตีละกา มะมะ
เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวกา

เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา
ระตะนงฺ ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง
ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสันฐิตา
ชินา นา นา วะระสังยุตตา สัตตัปปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะ เตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะ ปัญชะเร
ชินะปัญชะระมัชฌิมหิ วิหะรันตัง มะหีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา
อิจเจวะ มันโต สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตูปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติฯ

❀❀❀❀❀❀❀❀❀

บูชาพระรัตนตรัย

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อะภิปูชะยามิ
อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อะภิปูชะยามิ
อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อะภิปูชะยามิ

กราบพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

นมัสการพระรัตนตรัย

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (สวด 3 จบ)

คำขอขมาพระรัตนตรัย

วันทามิ พุทธัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะเม ภันเต
วันทามิ ธัมมัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะเม ภันเต
วันทามิ สังฆัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะเม ภันเต

ไตรสรณคมน์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ถวายพรพระ (อิติปิ โสฯ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโตสาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะ

กะสังโฆ อาหุเนยโย* ปาหุเนยโย* ทักขิเณยโย*** อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

พุทธชัยมงคลคาถา (พาหุงฯ)

1. พาหุงสะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

2. มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

3. นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

4. อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

5. กัตตะวานะ กัฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

6. สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง วาทาภิโร ปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

7. นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

8. ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง พรัหมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตวา มุนินโท ตันเตชะสา ภะวะตุ เม* ชะยะมังคะลานิ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ

มหาการุณิโก

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะ ปาณินัง ปูเรต วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เม* ชะยะมังคะลังฯ

ชะยันโตโพธิยา มูเล สักยานัง นันทิ วัฑฒะโน เอวัง อะหัง วิชะโย โหมิ** ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะ ปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะ

โมทะติ สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุมุหุต โต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจาริสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธีเต ปะทักขิณา ปะ ทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ พุทธานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เม*

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ ธัมมานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เม*

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ สังฆานุภาเวนะ สะทาโสตถี ภะวันตุ เม*

อิติปิโส เท่าอายุ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ วิชชาจะ ระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะ ทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

แผ่เมตตาแก่ตนเอง

อะหัง สุขิโต* (ตา) โหมิ
นิททุกโข* (ขา) โหมิ
อะเวโร* (รา) โหมิ
อัพยาปัชโฌ* (ฌา) โหมิ
อะนีโฆ* (ฆา) โหมิ

สุขี อัตตังนา ปะริหะรามิ

แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ อัพพะยาปัชฌา โหนตุ อะนีฆา โหนตุ สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

แผ่ส่วนกุศล

อิทัง เม มาตาปิตูนัง โหตุ สุขิตา โหตุ มาตาปิตะโร

อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ สุขิตา โหตุ ญาตะโย

อิทัง เม คุรูปัชฌายาจริยานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ คุรูปัชฌายาจริยา

อิทัง สัพพะเทวะตานัง โหตุ สุขิตา โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เทวา

อิทัง สัพพะเปตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เปตา

อิทัง สัพพะเวรีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ เวรี

อิทัง สัพพะสัตตานัง โหตุ สุขิตา โหนตุ สัพเพ สัตตา

กรวดน้ำ

ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศล จากการเจริญภาวนานี้ ให้แก่ เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายของข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้าได้เคยล่วงเกินท่านไว้ ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ท่านจะอยู่ภพใดหรือภูมิใดก็ตาม ขอให้ท่านได้รับผลบุญนี้ แล้วโปรดอโหสิกรรมและอนุโมทนาบุญแก่ข้าพเจ้าด้วยอำนาจบุญนี้ด้วยเทอญ

คำอธิษฐานอโหสิกรรม

ข้าพเจ้าขออโหสิกรรม กรรมใดที่ทำแก่ผู้ใดในชาติใดๆ ก็ตาม ขอให้เจ้ากรรมนายเวร จงอโหสิกรรมให้แก่ข้าพเจ้าอย่าได้จองเวรจองกรรมต่อไปเลย

แม้แต่กรรมที่ใครๆ ทำแก่ข้าพเจ้าก็ตาม ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมให้ทั้งสิ้น ยกถวายพระพุทธเจ้าเป็นอภัยทาน เพื่อจะได้ไม่มีเวรกรรมต่อไป

ด้วยอานิสงส์แห่งอภัยทานนี้ ขอให้ข้าพเจ้า ครอบครัว บุตรหลาน ตลอดจนวงษาคณาญาติ และผู้มีอุปการคุณของข้าพเจ้ามีความสุข ความเจริญ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี และสิ่งที่ชอบด้วยเทอญ

เนื่องด้วยในการจัดพิมพ์ หนังสือ "หลวงพ่อขัน วัดนกกระจาบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" ครั้งนี้ (ครั้งที่สอง) นั้น

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2553 ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวข้าพเจ้า น.ต.สมศักดิ์, คุณวิภาศิริ, คุณสุขเกษม, คุณปลื้มจิตต์, คุณสาลิกา, คุณธนากร ได้เดินทางไปถวายสังฆทาน เนื่องในฤดูกาลเข้าพรรษา ตามวัดต่างๆ ในอยุธยาโดยมิได้เจาะจงว่าจะต้องเป็นวัดใด และในครั้งนี้ได้บังเอิญไปวัดนกกระจาบ ได้นมัสการพระสมุห์ปรัชญา ซึ่งได้สนทนาถึงเรื่องราว ความเป็นมาของวัด และได้เอ่ยปาก ขอหนังสือเกี่ยวกับประวัติของวัดนกกระจาบจากท่าน ท่านได้นำหนังสือมาให้ซึ่งเหลือน้อยเต็มที และโดยเฉพาะที่มีอยู่ก็ชำรุดเสียหาย เพราะน้ำท่วมบ้าง เพราะปลวกบ้าง โดยเหตุอื่นๆ บ้าง เป็นบางส่วน ทำให้ตัวข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะพิมพ์หนังสือนี้ถวายแด่ทางวัด เพื่อเป็นการบำรุงพระพุทธศาสนา และให้ญาติโยม โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้ทราบประวัติความเป็นมาของวัดนกกระจาบ เพราะสิ่งเหล่านี้มีค่าทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้ลูกหลานได้ศึกษาสืบไป

ในการพิมพ์ครั้งนี้ เพื่อเป็นการเคารพต่อผู้จัดพิมพ์ครั้งแรก และตามเจตนาของทางวัด เราได้พิมพ์ตามต้นฉบับเดิม และขออนุญาตเพิ่มบทสวดมนต์ อีกหนึ่งบทตามหน้ากระดาษที่โรงพิมพ์เพิ่มให้

ขอกราบขอบพระคุณ และขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของเพื่อนๆ ทุกท่านที่ร่วมบริจาค ทุนทรัพย์และได้ช่วยกันดำเนินการในการพิมพ์ครั้งนี้ ขออานุภาพแงการบุญกุศลครั้งนี้ จงดลบันดาลให้ท่านประสพแต่ความสุข ความเจริญ ด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ พิพัฒมงคล สมบูรณ์พูนพล และสมหวังในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการเทอญ

ธนวดี สุกพราว บอมโบนาติ้

1 สิงหาคม 2553

รายงานผู้ร่วมการบุญดังนี้

คุณธนวดี	สุกพราว บอมโบนาดี้	2,000	เล่ม
คุณอรรถสิทธิ์	จุฑากิตติ	2,000	เล่ม
ครอบครัวแสนศิริพงษ์		1,800	เล่ม
อุทิศให้คุณพ่อสุรินทร์ ไวลิขิต อุทิศให้คุณแม่จินตนา สิงหเสนี		1,000	เล่ม
อุทิศให้คุณแม่อุบะ สุขนิตย์		500	เล่ม
คุณสุธารินทร์ ไวลิขิต และร้านลูกน้ำสวนจตุจักร		500	เล่ม
คุณสาลิกา	ทอมสัน	400	เล่ม
คุณวัลภา	ชิลด์	400	เล่ม
คุณยงวรี	เบรทล์	200	เล่ม
คุณพวงร้อย	ราโมส	200	เล่ม
คุณเทพบดี	จ้อยรอด	200	เล่ม
พ.ท.สุพงษ์-คุณสมพร ชูวงศ์ตระกูลและครอบครัว		200	เล่ม
คุณวิภาศิริ	ชูวงศ์ตระกูล	108	เล่ม
คุณแม่มาลี	ใจเที่ยง	100	เล่ม
คุณผกามาศ	พิมมะทา	60	เล่ม
คุณรุ่งโรจน์-คุณณัฐชยาน์-คุณธีรสิทธิ์ อำนวยวิเศษโชค		60	เล่ม
คุณลัดา	สุภากาญจน์	40	เล่ม
คุณวิยะดา	ทองบริสุทธิ์	40	เล่ม
คุณมาโนช	ทองมาก และครอบครัว	20	เล่ม

รายงานผู้สร้างหนังสือให้ วัดนกกระจาบ
ตำบลวัดยม อำเภอบางบาล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	จำนวน/เล่ม
1.	น.ต.สมศักดิ์ รอดสัตรู	108
2.	น.อ.วีรวิทย์ ศรีอินทรสุทธิ์	100
3.	น.ท.สุเทพ นิลวร และครอบครัว	100
4.	น.ต.ระพิน-คุณประนอม พูลพัฒน์	100
5.	คุณยูร คุ้มด้วง	100
6.	แผนกจัดแผนงาน กซส.อจปร.อร.	100
7.	พ.จ.อ.กิติศักดิ์ ฉลองธรรม และครอบครัว	99
8.	แม่สุดใจ-คุณธนัท นาประเสริฐ	99
9.	คุณพัชนี พ้องพงษ์ศรี คุณธนภัทร ทองอยู่	69
10.	คุณนุฐจรินทร์ พ้องพงษ์ศรี และครอบครัว	69
11.	คุณกนกกรานต์ พ้องพงษ์ศรี	69
12.	คุณชม้อย-คุณอนันต์ พ้องพงษ์ศรี	69
13.	จ.อ.วิชิต สุรศร-คุณดวงดาว ทัศนิยม	69
14.	น.ท.ฐิระพัสส์-คุณปรียา ทองไกรแสน	61
15.	ครอบครัวทองไกรแสน	60
16.	น.ต.วิรัช คงศีล	57
17.	พ.จ.อ.สุนทร-คุณวันเพ็ญ เชาว์สังเกต พร้อมธิดา	56

(ต่อรายงานผู้สร้างหนังสือฯ)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	จำนวน/เล่ม
18.	พ.จ.อ.สมพงษ์-คุณจำเนียร แสงสาคร	56
19.	คุณดำรงค์ ทัพมงคล	55
20.	คุณสมชาติ เหมือนโพธิ์	54
21.	พ.จ.อ.สุวิโช รักภู่	51
22.	คุณณัชชา ชูรัตน์	50
23.	น.ต.พินิจ อุบลทิพย์ และครอบครัว	47
24.	ร.อ.สามารถ เท็งกิม	47
25.	พ.จ.อ.สุรศักดิ์ กรนุ่ม และครอบครัว	46
26.	จ.อ.วีระ บุตรมัง	38
27.	ด.ช.กันตพัฒน์-ด.ญ.รุจรวี สฤษเนต	30
28.	น.อ.คงภัทร์ จิตต์น้อม	20
29.	น.ต.สุรินทร์ เปลี่ยนสมัย	20
30.	น.ต.ธวัช-คุณวิภา อาภรณ์	20
31.	น.ต.ชนะ ภูมิประเสริฐ	20
32.	น.ต.ส่งเสริม น่วมดำริห์	20
33.	ร.อ.วินัย บานเย็น	20
34.	ร.อ.ธีรชาติ ชูลี	20
35.	ร.อ.หญิง อริยา ทองมาก	20
36.	พ.จ.อ.อำนาจ สาโหมด	20
37.	พ.จ.อ.เกียรติพงษ์ ทรงกลิ่น	20

(ต่อรายงานผู้สร้างหนังสือฯ)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	จำนวน/เล่ม
38.	พ.จ.อ.สมยศ ทองสมบัติ	20
39.	พ.จ.อ.หญิง สุจิตรา คชวัฒน์	20
40.	จ.อ.เกศดา วุ่นบำรุง	20
41.	คุณชัชชัย เกตุหอม	20
42.	คุณธนา เกื้อกูล	20
43.	คุณพงษ์ปรีดา กลิ่นอุไทย	20
44.	คุณวินัย เสียงเสนาะ	20
45.	คุณคชาภรณ์-คุณศิริรัตน์ โภคศิริ	20
46.	คุณองุ่น เหมือนจันทร์	20
47.	คุณกัญญา รอดพุฒ	20
48.	คุณจริยา เกคุก่อลาภ	20
49.	ด.ญ.อัจฉราภรณ์ รัตนะ	20
50.	คุณอารี วงษ์ชอบพอ	9
51.	พล.ร.ต.วีระวงศ์ ธวมงคล	200
52.	น.อ.เทพชัย โตศักดิ์	100
53.	น.ท.สมนึก ณ ป้อมเพชร	100
54.	น.ท.ประวิณ จันทรมณี	100
55.	พ.จ.อ.เจริญ – คุณนิลรวี ทรงเจริญ	100

(ต่อรายงานผู้สร้างหนังสือฯ)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	จำนวน/เล่ม
56.	คุณแม่ มาลี ใจเที่ยง	100
57.	ร.ต.แฉล้ม ดนตรี และครอบครัว	74
58.	น.อ.อานนท์ พงษ์ทองเจริญ	60
59.	น.ท.จักรกฤษณ์ มาสอาด	60
60.	คุณสมพร อินทร์ขำ	60
61.	ร.ท.สนอง กุลเจริญ	59
62.	น.ต.สัญญา พุ่มพิมล	56
63.	น.อ.เอนก ภาคีรักษ์	54
64	พ.จ.อ.สมควร ทองโชติ	50
65.	พ.จ.อ.ไพโรจน์ ถึงรัตน์	49
66.	ร.อ.ปรีชา โชติช่วง	48
67.	นายสุบิน อ่างสมบูรณ์	40
68.	น.ท.สมพร ทองกร	20
69.	น.ต.ไพบูลย์ ชาลีชาติ และครอบครัว	20
70.	พ.จ.อ.ฉัตรชัย ขีดตะสังคะ	20
71.	พ.จ.อ.หญิง แก้วตา ขีดตะสังคะ	20
72.	พ.จ.อ.สินธุ์ คงมณี	20
73.	พ.จ.อ.ไกรวุฒิ ศรีจันทรา	20

(ต่อรายงานผู้สร้างหนังสือฯ)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	จำนวน/เล่ม
74.	พ.จ.อ.หญิง ชนันญา วงศ์วีแก้ว	20
75.	จ.อ.อนุสรณ์ เล็กสาคร	20
76.	นายสงคราม หมื่นศรี	20
77.	นายสมพงษ์ ชะเอมไทย	20
78.	นายมงคล อ่ำประยูร	20
79.	นายสิงหา สุขสุสร	20
80.	นายไพรัตน์ ประดุมทรัพย์	20
81.	นายสะรัฐ มะยม	20
82.	นายไพรัช รอดสดใส	20
83.	นายชัยพฤกษ์ ฉิมคล้าย	20
84.	คุณเอื้ออารี พุ่มเสนาะ	10
	รวมเพิ่มเติมอีก	**1,640**
	รวมของยอดที่ส่งไปแล้ว	**2,308**
	รวมทั้งสิ้น	**3,948**

สำเนาถูกต้อง

น.ต. (ลายมือชื่อ)

(สมศักดิ์ รอดสัตรู)

แผนกไฟฟ้า กอง สน.อจปร.

๑ / ก.ย. / ๖๓

พิมพ์ที่ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

โทร. 0-2910-001-2 โทรสาร 0-2585-6466